

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΟ ΤΜΗΜΑ

Θέματα Εισαγωγικών Έξετάσεων
Μεταπτυχιακών Φοιτητών

Ιούλιος 1991.

Η Επιτροπή

Σ. Αργυρός

Α. Τερτίκας

Ν. Τσανάκης

1) (α) Δίδεται $A \subset \mathbb{R}$ ώστε $(A, <)$ να είναι } λογισμ
καθ' ἑαυτὴν διατεταγμένο. Δείξτε ότι τὸ A είναι } 6.87
τὸ ποῦ ἀριθμητικό.

(β) Ἐστω $(A_k)_{k \in \mathbb{N}}$ ἀκολουθία ὑποσυνόλων τοῦ $\mathbb{N}$.
μὲ $|A_k| = n$. Δείξτε ὅτι ὑπάρχει $A \subset \mathbb{N}$ καὶ ἀκολουθία
 $(A_{k_s})_{s \in \mathbb{N}}$ ὥστε γιὰ $s_1 < s_2$ $A_{k_{s_1}} \cap A_{k_{s_2}} = A$.

2) (α) Ἐστω $f: [0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$ διαφορίσιμη συνάρτηση μὲ
 $|f'(x)| \leq M$. Ἄν $\int_0^\infty f(x) dx$ ὑπάρχει, τότε $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = 0$.

Εἰδάσθ. } (β) Δώστε παράδειγμα συνεχούς συνάρτησης f
μικρῶν } ὥστε $\int_0^\infty f(x) dx$ νὰ ὑπάρχει ἐνῶ $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x)$ νὰ
Λογ. 85 } μὴν ὑπάρχει.

3) (α) Δείξτε ὅτι γιὰ $a > 1$

$$\int_0^\pi \frac{d\theta}{a + \cos \theta} = -i \int_{C(0,1)} \frac{dz}{z^2 + 2az + 1} = \frac{\pi}{\sqrt{a^2 - 1}}$$

(β) Γιὰ κάθε $n \in \mathbb{N}$ υπολογιστε τὸ ὁλοκλήρωμα

$$\int_{C(1,1)} \left(\frac{z}{z-1} \right)^n dz.$$

4) Ἐστω K κλειστό ὑποσύνολο τοῦ $[0, 1]$ καὶ $f: K \rightarrow \mathbb{R}$
συνεχῆς. Δείξτε ὅτι ὑπάρχει $\tilde{f}: [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$ συνεχῆς
ἐπέκταση τῆς f μὲ $\|f\| = \|\tilde{f}\|$. ἔτσι πλεον

δείξτε ὅτι ὑπάρχει $T: C(K) \rightarrow C([0, 1])$ γραμμικὴ
ἰσομετρία ὥστε $T(f)|_K = f$ γιὰ κάθε $f \in C(K)$

(Υποδ.: Χρησιμοποιεῖστε ὅτι καθε $U \subset [0, 1]$ ἀνοικτὸ εἶναι
ἢ ἑνωσὴν ἄπειρων ἀνά δύο κλειστῶν διαστημάτων.)

5) Για $f: [0,1] \rightarrow \mathbb{R}$ δίνουμε $\text{osc} f(x) = \inf_{\substack{E \ni x \\ \epsilon > 0}} \sup_{y \in E} f(y) - \inf_{y \in E} f(y)$

(α) Δείξτε ότι η f είναι συνεχής στο x_0 αν $\text{osc} f(x_0) = 0$.

(β) Θεωρούμε $f_n: [0,1] \rightarrow [0,1]$ συνεχής, $f: [0,1] \rightarrow \mathbb{R}$
 ώστε $f_n \xrightarrow{\text{κ.σ.}} f$

(i) Δείξτε ότι το σύνολο $K_\epsilon = \{x: \text{osc} f(x) \geq \epsilon\}$
 είναι κλειστό και επίσης $K_\epsilon^\circ = \emptyset$.

(Υποδ: Για $K_\epsilon^\circ = \emptyset$ χρησιμοποιήστε κατάλληλα το
 Θεώρημα κατηγορίας του Βαίνα).

(ii) Δείξτε ότι υπάρχει $D \subset [0,1]$ πυκνό υπεραριθμώσιμο
 ώστε για κάθε $x_0 \in D$ η f είναι συνεχής
 στο x_0 .

6) Θεωρούμε τον χώρο $\{a, b\}$ με την διακριτή
 τοπολογία

(α) Δείξτε ότι ο $X = \{a, b\}^{\mathbb{N}}$ είναι συνάρτης
 μετρικός χώρος και περιγράψτε μια μετρική του.

(β) Δείξτε ότι ο X έχει μια βάση της τοπολογίας
 του που συνίσταται από "ανοικτά-κλειστά" σύνολα

(γ) Δείξτε ότι κάθε $V \subset X$ "ανοικτό-κλειστό" είναι
 της μορφής $L \times \{a, b\}^{\mathbb{N}-S}$ όπου $S \subset \mathbb{N}$ πεπερασμένο
 και $L \subset \{a, b\}^S$

7) Έστω $f_n: [0,1] \rightarrow [0,1]$ συνεχής και $F_n(t) = \int_0^t f_n(x) dx$

(α) Αν $D \subset [0,1]$ πυκνό και $(F_n(x))_{n \in \mathbb{N}}$ συγκλίνει για
 κάθε x στο D δείξτε ότι η $(F_n)_{n \in \mathbb{N}}$ συγκλίνει ομοιόμορφα

(β) Χρησιμοποιήστε το (α) σωστά δείξτε ότι για
 κάθε $(f_n)_{n \in \mathbb{N}}$ ή $(F_n)_{n \in \mathbb{N}}$ έχει μια υπαρμοσίδα που
 συγκλίνει ομοιόμορφα.

8) Έστω p πρώτος και n θετικός ακέραιος. Αποδείξτε ότι

$$\binom{n}{p} \equiv \left\lfloor \frac{n}{p} \right\rfloor \pmod{p}.$$

9) Έστω G ομάδα και H υποομάδα της G με $[G:H] = 2$.
Δείξτε ότι η H είναι κανονική υποομάδα της G .

Δείξτε ότι κάθε ομάδα τάξεως 6 , η οποία δεν είναι κυκλική, έχει στοιχείο τάξεως 3 .

10) Έστω $\mathbb{Z}_m$ οι κλάσεις των ακεραίων modulo m . (m ακέραιος > 1).

(i) Δείξτε ότι το υποσύνολο H του $\mathbb{Z}_m$, που αποτελείται από τις κλάσεις με στοιχεία αριθμούς πρώτους προς το m , εφοδιασμένο με τον πολλαπλασιασμό κλάσεων, είναι ομάδα.

(ii) Ποιό είναι το H για $m=15$; Έστω K η υποομάδα της $(H, \cdot)$, η οποία παράγεται από το $\hat{11}$ (Το $\hat{}$ δηλώνει "κλάση" στο $\mathbb{Z}_{15}$). Θεωρούμε επίσης την ομάδα $(\mathbb{Z}_{12}, +)$, συμβολίζοντας τις κλάσεις της με $-$. Αποδείξτε ότι $(H, \cdot)/K \cong (\mathbb{Z}_{12}, +)/\langle \bar{4} \rangle$.

11) Δείξτε ότι μία επιφάνεια, της οποίας όλα τα σημεία είναι όμφαλικά, είναι τμήμα επίπεδου ή σφαίρας. Είδη

Έστω K σώμα και $p(x) \in K[x]$ ανάγωγο πολυώνυμο.

i) Αν $f(x) \in K[x]$, αποδείξτε ότι ή το $f(x)$ είναι πρώτο προς το $p(x)$, ή $p(x) \mid f(x)$.

ii) Αποδείξτε ότι αν τα $p(x)$ και $f(x)$ έχουν κοινή ρίζα σε κάποια επέκταση του K (π.χ. αν $K = \mathbb{Q}$ και τα $p(x), f(x)$ έχουν κοινή μιγαδική ρίζα) τότε $p(x) \mid f(x)$ (στο $K[x]$).

iii) Αποδείξτε ότι ο δακτύλιος -πηλίκο $L = K[x]/\langle p(x) \rangle$ είναι σώμα και ότι το K εμμετρώνεται ισόμορφα στο L (δηλ. υπάρχει μονομορφισμός σωμάτων $\phi: K \rightarrow L$).

iv) Έστω $\deg p(x) > 1$. Αποδείξτε ότι το πολυώνυμο p δεν έχει ρίζα στο K , αλλά έχει ρίζα στο L . (Υπόδειξη: Για άμεση σύγκριση στους συμβολισμούς, χρησιμοποιήστε το γράμμα y για τη μεταβλητή των πολυωνύμων με συντελεστές απ' το L αυτό, φυσικά, δεν είναι απαραίτητο).

13)

Έστω W ο χώρος των $n \times n$ πραγματικών πινάκων και W_0 ο υπόχωρος του W που παράγεται απ' τους πίνακες της μορφής $AB - BA$. Δείξτε ότι ο W_0 ταυτίζεται με το σύνολο των $n \times n$ πινάκων, οι οποίοι έχουν ίχνος 0.

(Υπόδειξη: Προσδιορίστε τη διάσταση του υποχώρου των $n \times n$ πινάκων ίχνους 0. Χρησιμοποιήστε τους πίνακες με ένα μόνο διάφορο του μηδενός στοιχείο, για να κατασκευάσετε επαρκή αριθμό ανεξαρτήτων πινάκων της μορφής $AB - BA$).

14)

(i) Βρείτε ένα γραμμικό μετασχηματισμό του $\mathbb{R}^3$, ο οποίος ν'αφήνει αναλλοίωτες τις τρεις ευθείες με διευθύνσεις εκείνες των διανυσμάτων $(1, 1, 0)$, $(-1, 1, 1)$, $(1, -1, 2)$ και να μετασχηματίζει τη μοναδιαία σφαίρα στο έλλειψοειδές με άξονες συμμετρίας αυτές τις τρεις ευθείες και αντίστοιχα μήκη άξόνων a, b, c .

(ii) Προσδιορίστε τον πίνακα του παραπάνω μετασχηματισμού ως προς τη συνήθη ορθοκανονική βάση. Ο πίνακας αυτός είναι διαγωνοποιήσιμος; Αν ναι, ποιος είναι ο αντίστοιχος διαγωνισμός πίνακας; Αν όχι, δικαιολογήστε την απάντησή σας.

15). Έστω $c \in \mathbb{R}$, $f \in C^2(\mathbb{R})$, $g \in C^1(\mathbb{R})$ και θεωρούμε το πρόβλημα αρχικών τιμών:

$$u_{tt} = c^2 u_{xx} \quad ,$$

$$u(x, 0) = f(x) \quad , \quad x \in \mathbb{R}$$

$$u_t(x, 0) = g(x) \quad , \quad x \in \mathbb{R}$$

Αποδείξτε πως η λύση u , δίνεται από τον τύπο

$$u(x, t) = \frac{1}{2} (f(x+ct) + f(x-ct)) + \frac{1}{2c} \int_{x-ct}^{x+ct} g(\xi) d\xi$$

Υπόδειξη: Θεωρείστε τη λύση ως προς τις συντεταγμένες $\alpha = x-ct$, $\beta = x+ct$ και αποδείξτε αρχικά ότι $\frac{\partial^2 u}{\partial \alpha \partial \beta} = 0$.

16). Έστω $f: [0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$ σάρτηση Riemann οδοληρωσίμη σε κάθε διάστημα της μορφής $[0, a]$ $\forall a > 0$, που ικανοποιεί επιπρόσθετα:

$$(*) \quad f'(t) = \int_0^t f(s) ds \quad , \quad t > 0$$

α) Προσδιορίστε όλες τις διαφορίσιμες σάρτησεις f

β) Προσδιορίστε όλες τις συνεχείς σάρτησεις f

γ) Βρείτε μια απόλυτα οδοληρωσίμη ^{στο $[0, \infty)$} σάρτηση Riemann f , που να ικανοποιεί την $(*)$ και επιπρόσθετα υπάρχει ακολουθία $(t_n)_{n \in \mathbb{N}}$, $t_n \rightarrow \infty$ ώστε

$$\int_{t_n}^{\infty} |f(s)| ds > 0$$

17). Έστω $f: [0, \infty) \rightarrow [0, \infty)$ συνεχής σάρτηση, που είναι παραγωγίσιμη στο $(0, \infty)$ και ικανοποιεί:

$$f'(t) = t - \sqrt{f(t)} \quad , \quad t > 0$$

$$f(0) = 0$$

Αποδείξτε πως υπάρχει το πολύ μια τέτοια σάρτηση, την οποία προσδιορίστε στη συνέχεια.

18) Έστω $x_0, \dots, x_n \in \mathbb{R}$ με $x_i \neq x_j$ για $i \neq j$. Αν $L_i \in \mathbb{P}_n$ είναι τα πολυώνυμα Lagrange ως προς τα σημεία $x_0, \dots, x_n$, δηλ. τέτοια ώστε

$$L_i(x_j) = \delta_{ij}, \quad i, j = 0, 1, \dots, n$$

δείξτε ότι:

i)
$$\sum_{i=0}^n L_i = 1$$

ii)
$$\sum_{i=0}^n L_i^{(k)}(x_i) = \begin{cases} 0 & k = 1, 2, \dots, n \\ (-1)^n x_0 \dots x_n & k = n+1 \end{cases}$$

19) Έστω $A \in \mathbb{R}^{n,n}$ ένας συμμετρικός και θετικά ορισμένος πίνακας. Κάνοντας ένα βήμα στην απαλοιφή του Gauss για ένα γραμμικό σύστημα $Ax = b$ παίρνουμε ένα σύστημα της μορφής

$$\begin{pmatrix} a_{11} & \dots & a_{1n} \\ 0 & & \\ \vdots & \tilde{A} & \\ 0 & & \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x_1 \\ \vdots \\ \vdots \\ x_n \end{pmatrix} = \tilde{b}$$

Δείξτε ότι ο $\tilde{A}$ είναι συμμετρικός και θετικά ορισμένος.

Υποδείξη Έστω $y = (y_1, \dots, y_n)^T$ με $|y_2| + \dots + |y_n| > 0$. Θετώντας $y' = (y_2, \dots, y_n)^T$ εκφράστε το $(y')^T \tilde{A} y'$ με τη βοήθεια του $y^T A y$ και επιδείξτε κατάλληλα το y_1 .

20) Το 1% των ατόμων ενός πληθυσμού είναι φορείς μωσχαίτης αναιμίας. Ένα παιδί που γεννιέται από γονείς, που είναι και οι δύο φορείς, είναι υγιές με πιθανότητα $1/4$, είναι φορέας με πιθανότητα $1/2$ και έχει την ασθένεια με πιθανότητα $1/4$. Αν μόνο ένας από τους γονείς είναι φορέας, τότε το παιδί είναι με πιθανότητα $1/2$ υγιές και με πιθανότητα $1/2$ φορέας.

Ένα ανδρόγυνο απέκτησε ένα παιδί που είναι φορέας. Ποια είναι η πιθανότητα το δεύτερο παιδί τους να έχει την μεσογειακή αναιμία;

21) Δίνεται ισοπλευρο τρίγωνο με μήκος πλευράς 1. Διαλέγουμε τυχαία 2 σημεία πάνω σε 2 διαφορετικές πλευρές του τριγώνου. Τα 2 σημεία χωρίζουν το αρχικό τρίγωνο σε ένα "μικρό" τρίγωνο και σε ένα τετραπλευρό. Να βρεθεί η μέση τιμή του εμβαδού του "μικρού" τριγώνου.